

A magyar katasztrófavédelem nemzetközi kapcsolatrendszerének vizsgálata és fejlesztésének lehetőségei

TAKÁCS Gergely¹

A magyar katasztrófavédelem nemzetközi kapcsolatrendszere rendkívül kiterjedt: rendelkezik kétoldalú és regionális kapcsolatokkal; szorosan együttműködik az Európai Unióval annak Unió Polgári Védelmi Mechanizmusán (UCPM) keresztül; a HUNOR és HUSZÁR minősített mentőcsapatok révén figyelemmel kíséri az ENSZ Nemzetközi Kutató-mentő Tanácsadó Csoportjának (INSARAG) munkáját; a NATO legnagyobb nem katonai programjában, a Reziliencia Bizottságban (RC) pedig szakértőkkel és szakdiplomátával képviselteti magát. A kiterjedt nemzetközi kapcsolatok ismerete nemcsak a külföldi bevetések vagy támogatások minél hatékonyabb végrehajtásához járulnak hozzá, hanem diplomáciai értékük van és a szakmai fejlődés lehetőségével is rendelkeznek. A folyamatos, gyakorlati együttműködés elősegíti az ország szakmai és általános pozitív megítélését, továbbá a külföldi legjobb gyakorlatokkal való megismerkedést. A szerző be kívánja mutatni ezt a rendszert és annak lehetséges fejlesztési lehetőségeit, illetve rá szeretne mutatni a témakör összetettségére és fontosságára.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, nemzetközi kapcsolatrendszer, polgári védelem, ENSZ, NATO

Bevezetés

A katasztrófavédelem az a folyamat, amely magában foglalja a katasztrófák mind természeti, mind ember okozta hatásainak enyhítésére irányuló intézkedések tervezését, koordinálását és végrehajtását. A katasztrófavédelem fő céljai a katasztrófák kockázatának csökkentése, az emberi élet védelme és a mentés végrehajtása, illetve a vagyon- és infrastruktúra-károk minimalizálása. A nemzetközi kapcsolatok fenntartása nem csak a katasztrófák határokon átnyúló jellegéből fakadóan fontos. A nemzetközi és regionális szervezetek elősegítik az országok közötti koordinációt és együttműködést, ami nélkülözhetetlen a hatékony reagálás és a helyreállítás szempontjából. A nemzetközi együttműködés ezenfelül hozzájárul a katasztrófák

¹ Tű. főhadnagy, kiemelt főelőadó, BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Nemzetközi Főosztály; doktori hallgató, Nemzeti Közszerológiai Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: gergely.takacs@katved.gov.hu

kockázatának csökkentéséhez a legjobb gyakorlatok, tapasztalatok és ismeretek megosztásával, a felkészültség és ellenálló képesség előmozdításával, valamint a fenn tartható fejlődésre vonatkozó politikák és stratégiák kidolgozásával.

A magyarországi katasztrófavédelemnek szerteágazó feladatköre és kötelezettségei vannak,² beleértve a közrend és a közbiztonság fenntartását (műveleti beavatkozások, polgári védelem), a szakmai és hatósági (vízügy, iparbiztonság) feladatok ellátását, vagy a kéményseprést. Mivel a szervezetnek komplex kihívásokkal szükséges megküzdenie, és gyakran már megtörtént helyzetre kell reagálnia, igazgatásában számos szereplő játszik közre annak függvényében, hogy kormányzati, területi vagy helyi szintről van szó.³ A nemzetközi vonatkozású feladatokat azonban központosított formában végzik el.

A magyar katasztrófavédelem nemzetközi térben való együttműködésének jogalapja a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. tv. (Katved.). E szerint⁴ a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője a nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos jogkörében folyamatos kapcsolatot tart fenn a nemzetközi katasztrófavédelmi szervekkel, biztosítja az EU és NATO polgári védelmi gyorsriasztó és információs rendszereivel való kapcsolattartást, a külpolitikáért felelős miniszterrel kapcsolatot tart fenn a humanitárius segítségnyújtással való összhang megteremtése érdekében és szervezi a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás gyakorlati végrehajtását.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a nemzetközi munkavégzéssel kapcsolatos feladatokat a Nemzetközi Főosztályon keresztül szervezi, amely központosított módon kezeli ezeket a feladatokat a BM OKF Hivatala által meghatározott irányelvek szerint.⁵ A Nemzetközi Főosztály azonban nemcsak külföldi partnerekkel áll kapcsolatban, hanem a hazai szervezeti egységekkel is, és közvetíti a szakmai állásfoglalásokat mindkét irányba.

Az Európai Unióval való kapcsolat

Katasztrófavédelmi együttműködés tekintetében Magyarország legszámottevőbb nemzetközi partnere az Európai Unió. A 2007-es Lisszaboni Szerződésben⁶ már megjelenik a szolidaritás és egységesség kifejezésének legkézzelfoghatóbb módja, azaz a tagállamok közötti katasztrófavédelmi együttműködés ösztönzése, az integráció elmélyítése.⁷ Az Európai Bizottság koordinálja a közös katasztrófavédelmi intézkedéseket, az Európai Polgári Védelmi és Humanitárius Segítségnyújtási

² MUHORAY 2019: 118–119.

³ MUHORAY 2019: 122–126.

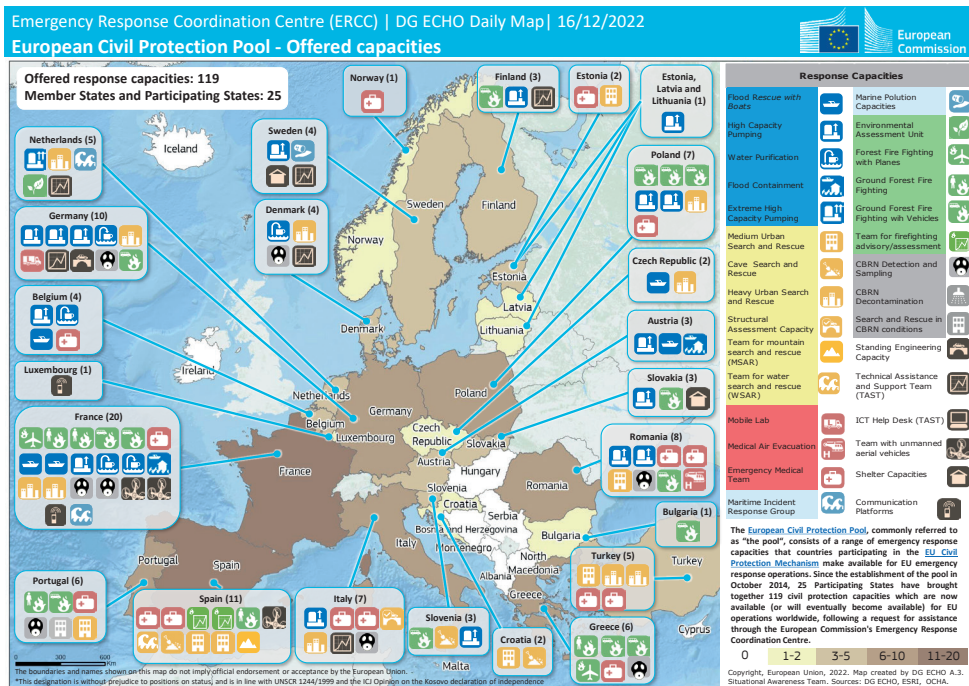
⁴ 2011. évi CXXVIII. törvény 23. § (5) a), d), e) és j) pontok.

⁵ 5/2020. (XI. 13.) BM OKF utasítás IX. fejezet 49.10., XXI. fejezet 7.

⁶ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata; 196. cikkely

⁷ MUHORAY-BECZE 2013: 14.

Főigazgatóságon (DG ECHO)⁸ keresztül. Az EU Veszélyhelyzet-kezelési Koordinációs Központját (ERCC)⁹ a Főigazgatóság tartja fenn, amely a nap 24 órájában, a hét minden napján ellátja a főigazgatósági szolgálatot. Az ERCC fő feladata az Unió Polgári Védelmi Mechanizmus aktiválása és az azon keresztül érkezett felajánlások és segítségnyújtások összehangolása, a kérelmező ország megfelelő szervével együttműködésben. Emellett adminisztrálják a tagországok által szabadon felajánlott, azaz az Európai Polgári Védelmi Eszköztárba javasolt kapacitásait (ECPP,¹⁰ 1. ábra), eseménytérképeket és jelentéseket (2. ábra) készítenek, illetve javaslatokat tesznek a hatékonyabb, közös európai fellépés érdekében.

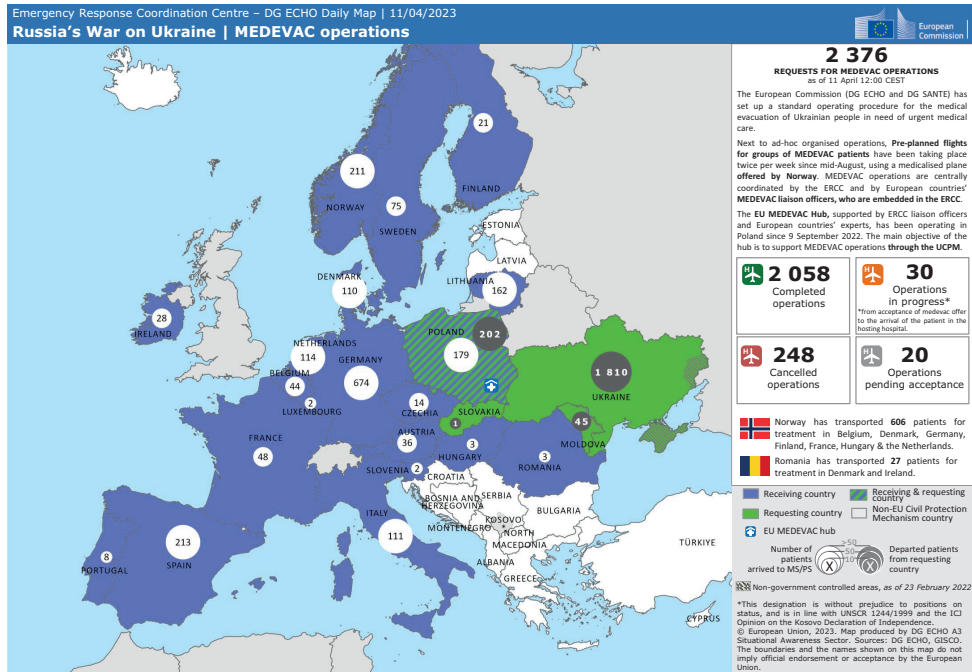
1. ábra: Az Európai Polgári Védelmi Eszköztár számára tett felajánlások (2022. december 16.)

Forrás: <https://erccportal.jrc.ec.europa.eu/ECHO-Products/Maps#/maps/4331>

⁸ Directorate General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/index_en

⁹ Emergency Response Coordination Centre, 2013-ban vette át és bővítette ki a korábbi Monitoring and Information Centre (MIC) feladatköreit. Lásd: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en

¹⁰ European Civil Protection Pool.

2. ábra: Egészségügyi evakuálások az ukrajnai konfliktus vonatkozásában (2023. április 11.)

Forrás: <https://erccportal.jrc.ec.europa.eu/ECHO-Products/Maps#/maps/4458>

Az ERCC közös, nemzetközi kommunikációt elősegítő platformjaként működik a Közös Veszélyhelyzeti Kommunikációs Információs Rendszer (CECIS),¹¹ amelyet Magyarországon a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Központi Fő-ügyelete és Nemzetközi Főosztálya kezel a mindenkor feladatszabásnak megfelelően. A CECIS mint első számú információs csatorna, amelyen keresztül megvalósul a nemzetközi katasztrófavédelmi együttműködés (azaz a minden érintett számára látható segítségnyújtások felajánlása, elfogadása és adminisztrálása), az ERCC és a Mechanizmus legfontosabb eszköze.

A Bizottság mellett az EU Tanács is részt vesz az előkészítő munkálatokban. A Tanács az Európai Parlamenttel működik együtt az adott jogalkotási aktusok elfogadásában, továbbá politikai jellegű következtetésekkel is hozzájárul, az egyes szakpolitikák összehangolását elősegítendő.¹² A Tanácsot a tagállamok Európai Unióhoz akkreditált Állandó Képviselői Bizottsága (Coreper) és több mint 150 magasán specializált munkacsoport és bizottság, a „Tanács előkészítő testületei” támogatják.¹³

¹¹ Common Emergency Communication and Information System.

¹² MUHORAY-BECZE 2013: 16–17.

¹³ List of Council preparatory bodies: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5253-2022-INIT/en/pdf>

A Polgári Védelmi Munkacsoport (PROCIV)¹⁴ a Tanács egy olyan csoportja, amely a polgári védelmi ügyekért felelős. A csoport tagjai a tagállamok és az Európai Bizottság képviselői. Fő célja a tagállamok közötti polgári védelmi együttműködés előmozdítása, beleértve a katasztrófa-előrejelzést, a felkészülést, a válaszadást és a helyreállítást. A PROCIV felelős az Európai Unió Polgári Védelmi Mechanizmusának végrehajtásáért, amely lehetővé teszi a tagállamok közötti együttműködést és koordinációt természeti vagy ember okozta katasztrófák esetén. A csoport azon dolgozik, hogy biztosítsa a tagállamok megfelelő felkészültségét a lehetséges válsághelyzetekre, információk és bevált gyakorlatok cseréjével, közös gyakorlatok és képzési programok kidolgozásával, valamint a megfelelő erőforrások és kapacitások rendelkezésre állásának biztosításával.

A PROCIV rendszeresen ülésezik a polgári védelmi ügyek megvitatása és ezen a területen a politikák és stratégiák kidolgozása érdekében. Fontos szerepet játszik az EU polgári védelemmel kapcsolatos jogszabályai végrehajtásának és az érintett tagállamoknak nyújtott pénzügyi segítség koordinálásának figyelemmel kíséréseiben és értékelésében is. Összességében a PROCIV kulcsszereplő az EU-n belüli hatékony polgári védelmi együttműködés és koordináció előmozdításában, segítve ezzel a tagállamokat a potenciális katasztrófákra és válságokra való felkészülésben. Mivel a tanácsi üléseket a soros elnökség vezeti, 2024 második felében a munkacsoporttal kapcsolatos feladatokat Magyarország fogja ellátni. Ez remek lehetőséget teremt arra, hogy olyan, uniós szinten elhanyagoltabb témákra is felhívjuk a figyelmet, illetve olyan munkafolyamatokat indítsunk el, amelyekben hagyományosan komoly tapasztalattal és gyakorlattal rendelkezünk (például árvízvédelem).

Az Unió Polgári Védelmi Mechanizmus

2001-es megalakítását követően¹⁵ az Unió Polgári Védelmi Mechanizmus több módosításon esett át.¹⁶ Feladatai, illetve a segítségnyújtás lépései alapvetően nem változtak: egy természeti vagy civilizációs katasztrófa sújtotta ország (vagy ENSZ szervezet) segítségért folyamodhat az ERCC-n keresztül. Ekkor aktiválódik a Mechanizmus, azaz a segítségkérés részletei (az esetlegesen feltöltött hivatalos dokumentumokkal) a CECIS-platfommon keresztül az EU tagországai és 8 részt vevő ország¹⁷ megfelelő szervei számára láthatóvá válnak. A katasztrófával kapcsolatosan a segítséget kérő ország vagy az ERCC által megosztott ismeretek birtokában a tagok ezután az (ideális esetben konkrét) igényeknek megfelelő, célzott felajánlásokat tehetnek, amelyet a segítséget kérő ország tetszés szerint elfogadhat vagy elutasíthat.

¹⁴ Lásd: www.consilium.europa.eu/en/council-eu/preparatory-bodies/working-party-civil-protection/

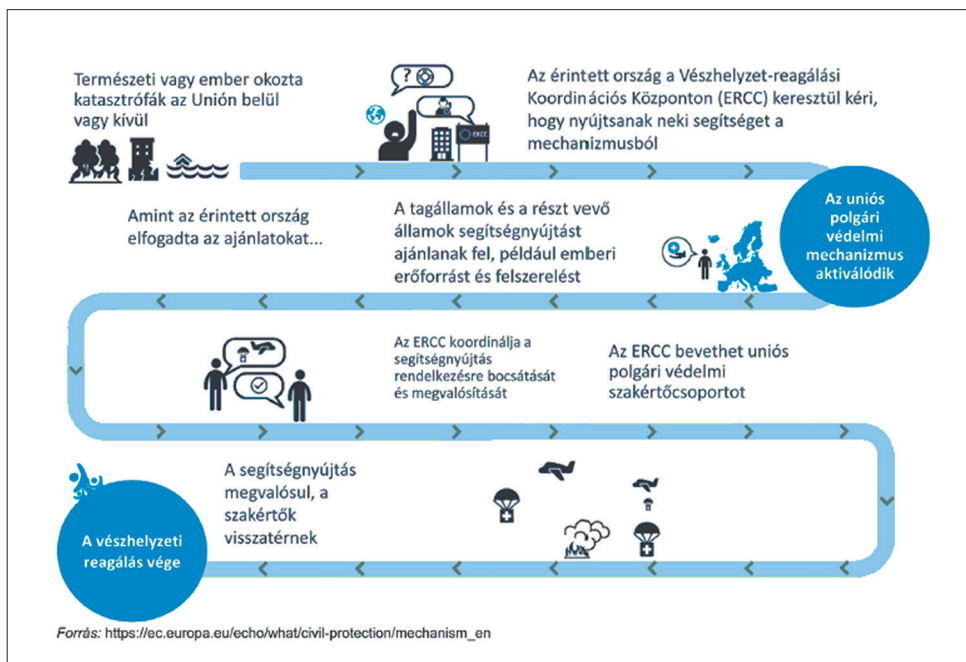
¹⁵ A Tanács határozata (2001. október 23.) polgári védelmi segítségnyújtási beavatkozások terén a fokozott együttműködés előmozdítását segítő közösségi eljárás kialakításáról.

¹⁶ Jogi keretét az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata adta meg, ezt utólag 2021-ben [az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/836 rendelete] módosították.

¹⁷ Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Izland, Montenegró, Norvégia, Szerbia és Törökország.

Az igények idővel, a katasztrófa súlyosságától függően és a mindenkori helyzetnek megfelelően természetesen változhatnak,¹⁸ ezekről a platformon való rögzítést követően mindenki azonnal értesül.

3. ábra: A Mechanizmus működése, a segítségnyújtás lépései

Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a20v0009.coa>

A megfelelő felajánlások elfogadását követően azok szállítását vagy bevetését az ERCC koordinálja. Érdeemes kihangsúlyozni, hogy a megkettőzött segítségnyújtás elkerülése érdekében a kétoldalú támogatásokról is célszerű értesíteni az ERCC-t. Amennyiben az önállóan felajánlást tett ország egyébként tagja a Mechanizmusnak, támogatási szerződésen keresztül jogosult a szállítási költségek¹⁹ egy részének visszatérítésére. A bilaterális alapú felajánlás és elfogadás közvetlen kapcsolattartás esetén gyorsabban megvalósulhat, azonban a Mechanizmus célja pont az egyéni segítségnyújtásokon túlmutató, több csatornán történő, ugyanolyan típusú támogatásokkal járó adminisztratív és logisztikai terhek, illetve duplikációk elkerülése gyors reagálást igénylő veszélyhelyzet esetén. Ez a fajta rendszer gyakorlatilag nem sokban különbözik egy adott nemzeti hatáskörben végzett katasztrófavédelmi és humanitárius műveletirányítástól (3. ábra), csupán a lokális erőforrásokat egészítik ki

¹⁸ Pl. a 2023. évi februári törökországi földrengés kapcsán a török katasztrófavédelmi hatóság (AFAD) első körben csak közepes és nehéz INSARAG minősítésű kutató-mentő csapatokat igényelt, a könnyű minősítésű csapatok fogadásának (és így felajánlásának) lehetőségére később került sor.

¹⁹ 1313/2013/EU európai parlamenti és a tanácsi határozat 23. cikkely.

(nem kontrollálják!) annak érdekében, hogy nemzetközi kapacitásokkal és képességekkel az adott katasztrófavédelmi szerv saját erőforrásaival hatékonyabban tudjon fellépni és az általa prioritásnak megfogalmazott feladatokra fókuszálni.

Ezek a kapacitások és képességek a mindenkori igényeknek megfelelően több területet fednek le. Lehetnek természetbeniek (mint a legtöbb humanitárius segítség), lehetnek szakértők, akik komplex vészhelyzet esetén akár egy kijelölt közös, uniós koordinációt, logisztikát és különböző humanitárius szervezetekkel összekötői feladatokat kezelő uniós polgári védelmi csapat (EUCPT)²⁰ tagjai lesznek, vagy úgynevezett modulok (1. táblázat).

1. táblázat: A modulok tételes felsorolása

Sorszám	Rövidítés	A modul megnevezése
1.	HCP	Nagy teljesítményű szivattyúzás
2.	MUSAR	Közepes körülményekre felkészült városi kutató- és mentőegységek
3.	WP	Viztisztítás
4.	FFFP	Repülőgépes erdőtűzoltó modul
5.	AMP	Helyszíni orvosi ellátóhely
6.	ETC	Ideiglenes sürgősségi szálláshely
7.	HUSAR	Nehéz körülményekre felkészült városi kutató- és mentőegységek
8.	CBRNDET	Vegyai, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) anyagok kimutatása és mintavétel
9.	GFFF	Földi erdőtűzoltás
10.	GFFF-V	Földi erdőtűzoltás járművekkel
11.	CBRNUSAR	CBRN körülményekre felkészült városi kutató- és mentőegységek (USAR)
12.	AMP-S	Helyszíni orvosi ellátóhely sebészeti egységgel
13.	FC	Árvízvédelem
14.	FRB	Árvízi mentés hajókkal
15.	MEVAC	A katasztrófák áldozatainak légi úton történő kimentése egészségügyi céllal
16.	FHOS	Tábori kórház
17.	FFFH	Helikopteres erdőtűzoltó modul
18.	EMT 1. típus (helyhez kötött)	Sürgősségi segélyszolgálat, 1. típus: Sürgősségi járóbeteg-ellátás (helyhez kötött)
19.	EMT 1. típus (mobil)	Sürgősségi segélyszolgálat, 1. típus: Sürgősségi járóbeteg-ellátás (mobil)
20.	EMT 2. típus	Sürgősségi segélyszolgálat, 2. típus: Sürgősségi sebészeti fekvőbeteg-ellátás
21.	EMT 3. típus	Sürgősségi segélyszolgálat, 3. típus: Fekvőbeteg-ellátás (orvosi beutalóval)

Forrás: a szerző szerkesztése

A modulok az egyes tagországok által felajánlott kapacitások, amelyek a CECIS felületén a többi felhasználó számára is láthatók (4. ábra). Az EU 21 különböző modult

²⁰ EU Civil Protection Team.

nevez meg,²¹ ezek együttes minimumkövetelménye a képesség az önellátásra és a többi modullal való együttműködésre. Az EU által meghatározott háromlépcsős minősítési eljárást (egyeztető látogatás, elméleti képzés és helyszíni gyakorlat) követően²² ezek a modulok bekerülhetnek az Európai Polgári Védelmi Eszköztárba. Az Eszköztárba való regisztrálás az adott tagország olyan felajánlását jelenti, amely bármikor rendelkezésre áll. Mivel a Bizottság egy modul bevetését kötelezően nem írhatja elő, ennek a gyakorlatban egyelőre inkább informatív jellege van. Fontos megjegyezni, hogy a közepes és nehéz kutató-mentő csapatok csak az ENSZ Nemzetközi Kutató-mentő Tanácsadó Csoport (INSARAG)²³ külső minősítő eljárása után regisztrálhatnak, ahogyan a sürgősségi segélyszolgálat 1., 2. és 3. típusai is csupán az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ellenőrzési eljárása után tehetik meg ugyanezt.

Resources:

Country: **HUNGARY**
 Resource General Type: **Modules - TASTs**
 Availability: [ ]

Country	Resource General Type	Resource Type	Module Name
☐	HU	Modules - TASTs	Heavy urban search and rescue - Hungarian National Organisation for Rescue Services (HUNOR)
☐	HU	Modules - TASTs	Medium urban search and rescue - Hungarian National Integrated Organisation for Rescue Services (HUSZAR)
☐	HU	Modules - TASTs	Medium urban search and rescue - Hungarian National Organisation for Rescue Services (HUNOR) in medium USAR format
☐	HU	Modules - TASTs	Water purification - rescEU-HU-ventilators
☐	HU	rescEU	Medical equipment - rescEU-HU-patient monitors
☐	HU	rescEU	Medical equipment - rescEU-HU-syringe infusion pump
☐	HU	rescEU	Medical equipment - rescEU-HU-central monitors
☐	HU	rescEU	Medical equipment - rescEU-HU-volumetric infusion pump

Resource totally or partially unavailable for the period defined
 Resource available for the period defined

Select

4. ábra: A CECIS rendszerébe beregisztrált magyarországi modulok

Forrás: a szerző képernyőfelvétele (2023. április 11.)

Az eddigi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a polgári védelmi mechanizmus hasznos eszköznek bizonyul a részt vevő államok által felajánlott, az unión belüli és kívüli válsághelyzetekre reagálva nyújtott segítség mozgósításában és koordinálásában,

²¹ A Bizottság (EU) 2018/142 végrehajtási határozata.

²² Európai Bizottság 2019: 7. figure 1.

²³ International Search and Rescue Advisory Group, erről a későbbiekben még esik szó.

valamint a szakmai szerveken túl a lakosság részére is kézzelfogható bizonyítékát adja az európai szolidaritásnak.

A rescEU

A Mechanizmust kiegészítik a Bizottság által 2019-ben létrehozott²⁴ rescEU kapacitások és készletek. A rescEU-t eredetileg az előrejelzéseknek megfelelő, növekvő számú erdőtüzek kezelésére alakították ki, ugyanakkor ennek keretében, a Covid-19-járványra adott válaszul egészségügyi készletek (lélegeztetőgépek, intenzív betegellátási eszközök stb.) felhalmozására²⁵ is sor került. Figyelemre méltó, hogy bár ezekkel a kapacitásokkal a tagállamok rendelkeznek, azonban a beszerzést a Bizottság finanszírozta, így felszólíthatja az adott készletet felügyelő országot, hogy bocsássa azt rendelkezésre, amennyiben nem tudja bizonyítani, hogy kockázattal járna annak elszállítása (például mert épp használatban van). Ilyen rescEU egészségügyi készletekkel Magyarország is rendelkezik,²⁶ miután 2020. március 29-én jelezte, hogy részt kíván venni az Európai Bizottság rescEU programjának egészségügyi készletezési kapacitásbővítésében.

A koronavírus-járvány kapcsán elmondható,²⁷ hogy kitörésekor a DG ECHO kiegészítette az Unió Egészségügyi Főigazgatóságának (DG SANTE) munkáját az egyéni védőfelszerelések és orvosi eszközök iránti igény felmérésében, valamint koordinálta az esetleges tagállami felajánlásokat a segítséget kérő országok számára. Ezenfelül a Mechanizmus keretén belül segített azon tagállami szervezésű repülőgépek társfinanszírozásában, amelyek az EU-tagállamok külföldön rekedt állampolgárainak hazajuttatásában segítettek. Az Európai Unió 2020. január 28-án aktiválta az integrált válságelhárítási intézkedések mechanizmusát (IPCR),²⁸ amely az erre létrehozott honlapon ad tájékoztatást a tagállamoktól beszerzett információk alapján. A weblap használatára a regisztrált profillal rendelkezők jogosultak, így a megfelelő társ- és együttműködő szervek a BM OKF-en keresztül kaptak hozzáférést. Az IPCR változó (heti vagy többhetes) időközönként frissíti adatbázisát, a kérdőívekre adott válaszokat a BM OKF Nemzetközi Főosztálya összegzi és rögzíti a honlapon.

Az eddigiek a Mechanizmus alapvető jellegét és folyamatát írják le. Ezt kiegészítik²⁹ azok az EU által finanszírozott képzési programok, tanfolyamok és tréningek, amelyek adott témakörben (a Mechanizmusban való részvétel, különböző

²⁴ Lásd: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/resceu_en

²⁵ 2019/420/EU európai parlamenti és tanácsi határozat.

²⁶ További egészségügyi tartalékokkal rendelkező országok: Belgium, Dánia, Hollandia, Németország, Görögország, Románia, Szlovénia és Svédország. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/resceu_en

²⁷ GULYÁSNÉ GYURKA – VASS 2021: 112–114.

²⁸ Integrated Political Crisis Response: ipcr.consulium.europa.eu

²⁹ Lásd: https://ec.europa.eu/echo/files/civil_protection/civil/prote/pdfdocs/Training%20brochure.pdf

modulokkal való koordináció, EUCPT-ben való részvétel szakértőként, örökségvédelem³⁰ stb.) igyekeznek a különböző nemzeti kompetenciájú, katasztrófavédelmi feladatokkal foglalkozó szakemberek tudását közös nevezőre hozni. Mivel ezek nem helyettesítik, hanem kiegészítik a már megszerzett tudást, az ezeken való részvétel a Mechanizmus elméleti és gyakorlati működésének bemutatásán és gyakorlásán túl platformot teremt a különböző országok legjobb tapasztalatainak megismerésére, illetve segíti a szereplőket hozzászoktatni egy későbbiekben esetleg megvalósuló közös nemzetközi együttműködés során tapasztalható kihívásokra. Ugyanilyen elv mentén a Bizottság finanszírozza a Szakértői Csereprogramot,³¹ amely konkrétan megfogalmazott pályázat keretében segíti a legkülönbözőbb, katasztrófavédelemmel kapcsolatos személyes és szakmai kapcsolatok kialakítását, közvetve hozzájárulva az EU katasztrófákkal szembeni általános felkészültségéhez, a határokon átnyúló nemzetközi beavatkozások hatékonyságnöveléséhez. A tagállami beszámolók és a Bizottság szerint³² a tanfolyamokra való nemzeti szakértők jelöléseinek legnagyobb kihívása az angol nyelvismeret nem megfelelő (legalább B2-es) szintű ismerete. Ennek megfelelően úgy vélem, hogy az ilyen képzési lehetőségeket a jelölni kívánt szakértők nyelvtudásának fejlesztésével lehetne a legegyszerűbben kiaknázni, mert a magyar jelölteknek jellemzően már többéves tapasztalatuk és magas szintű szakmai felkészültségük van. Mivel a jövőben a Bizottság fokozott figyelmet fog fordítani a Mechanizmusban való általános részvételre,³³ ajánlott a munkájában való részvétel fokozása, mert pozitívan befolyásolhatja Magyarország általános nemzetközi megítélését és érdekérvényesítő képességét.

Az ENSZ-szel való kapcsolat

A magyar katasztrófavédelem az Egyesült Nemzetek Szervezetével (ENSZ) mindezekelőtt az ENSZ Humanitárius Ügyek Koordinációs Hivatalán (UN OCHA)³⁴ keresztül van kapcsolatban. 1991-ben az ENSZ Közgyűlése határozatot³⁵ fogadott el annak érdekében, hogy elősegítse a természeti és civilizációs katasztrófák, illetve humanitárius vészhelyzetek elleni fellépéseket. Ezt a négy humanitárius alapelv (emberiesség, semlegesség, pártatlanság, függetlenség)³⁶ szigorú betartásával, a segítségnyújtásban részt vevő szereplők együttműködésének koordinálásával és az érintettek számára való célzott támogatásokkal kívánja elérni. Mivel a világ

³⁰ Lásd: www.proculther.eu/

³¹ Lásd: www.exchangeofexperts.eu/en/programme/about-programme

³² Nemzeti Tréning Koordinátorok éves ülése, 2022. szeptember 21–22., Csehország, Prága.

³³ Pl. képzési helyek (kvóták) számításánál.

³⁴ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs.

³⁵ United Nations 1992.

³⁶ OCHA 2012.

legnagyobb szervezetéről van szó, a vele (azaz számos szervezetével és azok partnereivel) való együttműködést segíti elő a „klasztermegközelítés”.³⁷

Azonban a humanitárius, jellemzően hosszabb ideig tartó segítségnyújtás mellett szükség van az azonnali reagálás és beavatkozás gyakorlati (mobilizációs és kooperatív, koordinációs) megvalósítására is. Ennek egyik eszköze az 1993-ban létrejött³⁸ Egyesült Nemzetek Katasztrófa-kárfelmérési és Koordinációs csoportja (UNDAC),³⁹ amelynek Magyarország 2013 óta tagja. Az UNDAC csoport feladata a helyi hatóságok (LEMA)⁴⁰ támogatása a veszélyhelyzetekre való reagálással kapcsolatban. A tapasztalatok szerint⁴¹ katasztrófa helyzetben a helyi hatóságok a megnövekedett számú és összetettségu feladatok mellett a nemzetközi segítség koordinálását már nem tudják megfelelő hatékonysággal végezni. Így létrehozták a Helyszíni Műveletek Koordinációs Központját (OSOCC),⁴² amely a káreseményhez a lehető legközelebb képes támogatást nyújtani egy megfelelően kiképzett és tapasztalt csoport biztosításával, hogy az ENSZ által minősített (és így adott felkészültségről már tanúbizonyságot tett) kutató-mentő csapatok minél eredményesebben egészítsék ki a helyi erőket.

Az UN OCHA alá tartozó Nemzetközi Kutató-mentő Tanácsadó Csoport (INSARAG),⁴³ elsődleges célja⁴⁴ a nemzetközi városi kutató-mentő csapatok (USAR)⁴⁵ közötti koordináció megkönnyítése. Az INSARAG irányelveiben⁴⁶ részletesen pontokba szedett elvárásokat fogalmaz meg, a csapatok a világ bármely pontján, minél eredményesebb bevetettségének érdekében, kitérve az egyes csapatok kapacitásának megfelelő kategorizálására. A folyamatosan magas szintű teljesítmény biztosításának céljából ezeknek a minősítéseknek ötévenként újra szükséges megfelelni. Magyarország egy közepes (HUSZÁR) és egy nehéz minősítésű mentőcsapattal (HUNOR) büszkélkedhet.⁴⁷ Előbbi harmadik újraminősítésére 2024-ben, utóbbi második újraminősítésére 2023 őszén kerül sor. Érdemes külön kiemelni, hogy a Budapesti Különleges Rendeltetésű Mentőszervezet,⁴⁸ a HUNOR elődje rendelkezett a világon először INSARAG minősítéssel.

Bár jellemzően az egyes csapatok minősítésüket megelőzően fokozottabban vesznek részt az ENSZ képzéseiben és gyakorlataiban, ezek minden résztvevő számára komoly anyagi ráfordítást igényelnek, mert az uniós (társ)szervezésű programokkal ellentétben a szervezet jellemzően nem finanszírozza az utazást és szállást.

³⁷ Cluster-approach: <https://emergency.unhcr.org/coordination-and-communication/cluster-system/cluster-approach-iasc>

³⁸ Lásd: www.unocha.org/our-work/coordination/un-disaster-assessment-and-coordination-undac

³⁹ United Nations Disaster Assessment and Coordination.

⁴⁰ Local Emergency Management Authority.

⁴¹ MÚHORAY 2022: 370–371.

⁴² On-site Operation Coordination Centre.

⁴³ International Search and Rescue Advisory Group.

⁴⁴ Lásd: www.insarag.org/about/background/

⁴⁵ Urban Search and Rescue Teams, USAR.

⁴⁶ Lásd: www.insarag.org/methodology/insarag-guidelines/

⁴⁷ Lásd: https://vosocc.unocha.org/USAR_Directory/USARTeamsByCountry.asp

⁴⁸ Lásd: www.insarag.org/iec/iec/

Így meglátásom szerint a jövőben a beavatkozások során alkalmazott INSARAG eljárásrendek fejlesztésének, a legjobb gyakorlatok megismerésének és a szakértők továbbképzésének lehetőségeit, azaz a már meglévő képességek bővítését elsősorban a pénzügyi feltételek biztosításával lehet javítani, hozzájárulva a hazai beavatkozások során alkalmazott eljárásrendek hatékonyságának növeléséhez.

A NATO-val való kapcsolat

Az Észak-atlanti Szerződés Szervezetére (NATO)⁴⁹ békeidőben is számos feladat hárul. A rend és béke fenntartása nemcsak az adott tagállamok, hanem a szövetség érdeke is, így részt vesz a megfelelő szakpolitikák kialakításában, illetve a nemzeti hatóságok és a segítségnyújtásban részt vevő nemzetközi szervezetek támogatásában.

A szakpolitikák tekintetében a NATO legnagyobb nem katonai programját a közelmúltban alakították át. A Reziliencia Bizottság (RC)⁵⁰ egy éve, 2022 májusában jött létre a korábbi Polgári Veszélyhelyzeti Tervezési Bizottság (CEPC)⁵¹ jogutódjaként, amely közvetlenül az Észak Atlanti Tanácsnak (NAC)⁵² lett alárendelve. Az RC-vel való kapcsolattartást a Belügyminisztérium látja el,⁵³ annak üléseire a nemzeti álláspontot a BM OKF alakítja ki,⁵⁴ szervei munkájában a NATO melletti Állandó Képviselet és az adott feladatok jellege alapján a BM OKF főigazgatója, a kijelölt szakértők, valamint a Brüsszelbe kiküldött katasztrófavédelmi NATO-szakdiplomata vesz részt. Az átalakítás fő indoka volt, hogy az évek során a CEPC által végzett munka kiszélesedett, meghaladta az eredeti kialakításkor meghatározott feladatokat. A klasszikus polgári felkészültségi feladatokon⁵⁵ túl egyéb részterületeket is bevontak a NATO fő feladatainak biztosítását garantáló területek közé, valamint a tisztán tervezési feladatok mellett a NATO részéről igény merült fel az így kidolgozott célkitűzések, szakpolitikák végrehajtásának biztosítására, a beavatkozások tervezésére és előkészítésére, valamint az esetleges esemény utáni helyreállítás tervezésére is. Ezek a részterületek együttesen adják a reziliencia fogalmát, amelynek irányelveit a 2016. évi varsói csúcson⁵⁶ fogadták el. A reziliencia hét alapvető követelményből (a kormányzat, az energiaellátás, a polgári kommunikációs és közlekedési rendszerek folytonosságának fenntartása, az élelem- és vízkészletek biztonsága, illetve az ellenőrizetlen népességmozgásokkal és tömeges sérültekkel kapcsolatos

⁴⁹ North Atlantic Treaty Organisation.

⁵⁰ Resilience Committee.

⁵¹ Civil Emergency Planning Committee.

⁵² North Atlantic Council.

⁵³ 2270/2005. (XII. 6.) Korm. határozat 2. pont.

⁵⁴ 29/2015. (X. 21.) BM utasítás 5. §.

⁵⁵ Lásd: www.nato.int/cps/en/natohq/topics_132722.htm

⁵⁶ Warsaw Summit Communiqué: www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_133169.htm

feladatok ellátása) áll,⁵⁷ amelyekkel egyenként külön, nemzeti szakértőkből álló munkacsoportok foglalkoznak.

Az eredetileg⁵⁸ CEPC-n keresztül felügyelt szervként működő Euro-Atlanti Katasztrófareagálási Koordinációs Központ (EADRCC)⁵⁹ feladata a NATO-tagországok és partnereik közötti segítségnyújtási ajánlatok és kérések koordinálásának elősegítése.⁶⁰ Azonban a központ nemcsak természeti és ember okozta katasztrófák esetén áll rendelkezésre, hanem válsághelyzetek és az 5. cikkely értelmében történő kollektív védelem esetén is, amelyek során nemzetközi segítségnyújtásra van szükség. Mivel alapelvei közé tartozik,⁶¹ hogy az ENSZ tartsa meg a fő koordinátor szerepét, ezért szorosan együttműködik az UN OCHA-val. A Központ rendszeresen tart komplex terepgyakorlatokat,⁶² amelyeken Magyarország is részt vesz.⁶³ A célzott támogatások koordinálása végett a Covid-19-pandémia ideje alatt Magyarország kormánya a BM OKF-en keresztül ezen a csatornán is kívánt egészségügyi eszközöket felajánlani más ország számára, erre azonban, tekintve a Mechanizmus kiforrottabb működését, az EADRCC bevonása helyett az ERCC közreműködésével került sor.

Úgy vélem, hogy a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény mintegy pluszkeretbe foglalta a Katved. törvényt, így a katasztrófavédelem és a Védelmi Igazgatási Hivatal (a Nemzeti Eseménykezelő Központ létrehozásával) pozitívan járulhat hozzá a NATO által támasztott alapkövetelményeknek való hatékonyabb megfeleléshez és így egy átfogóbb, még több szereplőt magában foglaló szemlélet kialakításának. Mivel az említett változások mind Magyarország, mind a NATO részéről újak számítanak, mindenképpen javasolt a Reziliencia Bizottság munkájával kapcsolatos tevékenységek további vizsgálata a jövőben.

Összegzés

Írásom a magyar katasztrófavédelem legfontosabb és legaktívabb nemzetközi kapcsolatait, illetve azon belüli szerepüket érintette. A megfelelő társszervekkel és partnerekkel való kapcsolattartás azonban nem csak a rendkívüli helyzetekben kívánja a közel folyamatos készenlétet. A hétköznapi feladatellátás természetéből adódóan sokszínű, a fent említetteken túl magában foglal többek között egyéb szakmai

⁵⁷ Resilience through Civil Preparedness, A CCOE Info Sheet: www.cimic-coe.org/resources/fact-sheets/resilience-through-civil-preparedness.pdf

⁵⁸ GÖRÖG et al. 2021: 227–230.

⁵⁹ Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre.

⁶⁰ MUHORAY 2022: 372–373.

⁶¹ Lásd: www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52057.htm

⁶² Lásd: www.nato.int/eadrcc/map/

⁶³ Pl. 2011-ben Moldáviában (CODRI), 2018-ban Szerbiában (SRBJA), 2019-ben Romániában (Vigorous Warrior) stb.

(például CTIF⁶⁴) és regionális (például V4) szervezetekkel való munkavégzést, munkacsoportokban való részvételt, határokon átnyúló projekteket, egyéb szakterületeknek és hivatalos rendezvényeken nyújtandó segítséget is. A jövőre nézve érdemes szintén megemlíteni, hogy az UN OCHA 2023–2026-ra vonatkozó Stratégiai Terve⁶⁵ szerint a fő kihívások hat kiemelt területre (klímaváltozás, lassú gazdasági növekedés, egyenlőtlenség kiszélesedése, fokozott instabilitás és konfliktusok, járványok, töredezett és kompetitív geopolitikai környezet) fognak összpontosítani, amelyek közül a magyar katasztrófavédelem közvetlenül – legalábbis legfontosabb nemzetközi partnereivel és a vonatkozó szakterületekkel várhatóan együttműködve – kettővel, azaz a klímaváltozással és a járványok terjedésével minden bizonyosan kapcsolatba fog kerülni.

Megítélésem szerint a katasztrófavédelem nemzetközi kapcsolatainak legfőbb hozzáadott értéke kell hogy legyen a jövőben a mindenkori hazai folyamatok javítása és fejlesztése (például ahogy az történt a SEVESO irányelv⁶⁶ kapcsán), a városi kutató-mentő csapatok támogatása az ENSZ-minősítésre való felkészülésben, a közös védelmi és biztonsági szakpolitikák kialakításában való részvétel és így Magyarország érdekeinek képviselete, illetve a katasztrófavédelem állományának külföldi tapasztalatokkal és jó gyakorlatokkal való megismertetése a képzések során, hogy a résztvevők felkészültségükkel és szakértelmükkel Magyarország jó hírét erősítsék és a hazai szakmai fejlődést elősegítsék. A magyar katasztrófavédelem fejlődésének záloga a különböző szervezetekben és azok munkáiban való aktív részvétel, így célszerű a jövőben is a további lehetőségek vizsgálata és kihasználása.

IRODALOMJEGYZÉK

- European Commission (2019): *Guidelines “Certification and Registration” of Response Capacities in the European Civil Protection Pool (ECCP)*. Online: <https://erccportal.jrc.ec.europa.eu/Desktop-Modules/ResponseCapacity/Documents/Certification%20Guidelines%20-%20October%202019.pdf>
- GÖRÖG Katalin et al. (2021): *NATO polgári veszélyhelyzet-kezelés és Magyarország*. In SZENES Zoltán (szerk.): *A mai NATO: A szövetség helyzete és feladatai*. Budapest: HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Nonprofit Kft., 213–230.
- GULYÁS NÉ GYURKA Tímea – VASS Gyula (2021). *A hivatásos katasztrófavédelmi szerv koronavírusjárvány-kezelés kapcsán végrehajtott feladatai*. In KOLTAY András – TÖRÖK Bernát (szerk.): *Járvány sújtotta társadalom: A koronavírus a társadalomtudományok szemüvegén keresztül*. Budapest: Ludovika, 111–122.
- MUHORAY Árpád (2019): *A katasztrófavédelmi igazgatás rendszere, helye, szerepe a védelmi igazgatási feladatok ellátása során*. In HORNYACSEK Júlia (szerk.): *A védelmi igazgatás rendszere és a honvédelmi igazgatással való kapcsolatának elméleti és gyakorlati összefüggései*. Budapest: Dialóg Campus, 111–132.

⁶⁴ Nemzetközi Tűzoltó Szövetség, Comité Technique International de Prévention et d’Extinction du Feu.

⁶⁵ OCHA’s Strategic Plan 2023–2026: www.unocha.org/attachments/02a3b5e1-5149-414e-81a9-4708895ea92e/OCHA%20Strategic%20Plan%202023-2026.pdf

⁶⁶ SCHWEICKHARDT 2023: 352–367.

- MUHORAY Árpád (2022): A katasztrófavédelem irányítási modelljének vizsgálata. In *Studia Doctorandorum Alumnae I.* Budapest: Doktoranduszok Országos Szövetsége, 359–458. Online: <http://doi.org/10.23715/SDA.2022.1.3>
- MUHORAY Árpád – BECZE Réka (2013): *A katasztrófavédelmi szervek nemzetközi együttműködése.* Oktatási segédanyag. Nemzeti Közszerkeleti Egyetem.
- OCHA (2012): *OCHA on Message: Humanitarian Principles.* Online: www.unocha.org/sites/dms/Documents/OOM-humanitarianprinciples_eng_June12.pdf
- OCHA's Strategic Plan 2023–2026. Six trends that will drive vulnerability and needs over the coming decade. Online: www.unocha.org/sites/unocha/files/OCHA%27s%20Strategic%20Plan%202023-2026.pdf
- SCHWEICKHARDT, Gotthilf (2023): Az Európai Unió katasztrófavédelmi tevékenységének hatása az egységes Magyarországi katasztrófavédelem kialakulására és fejlődésére. *Polgári Védelmi Szemle*, 15(Különszám), 352–367.

Jogi források

2011. évi CXXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról. Online: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100128.tv>
2021. évi XCIII. törvény a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról. Online: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2100093.tv>
- 2270/2005 (XII. 6.) Korm. határozat a NATO Felsőszintű Polgári Veszélyhelyzeti Tervezési Bizottsággal történő kapcsolattartás, illetve a polgári veszélyhelyzeti tervezési feladatok koordinálásának rendjéről. Online: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A05H2270.KO2&txt-referer=00000003.TXT>
- 29/2015. (X. 21.) BM utasítás a Belügyminisztérium két- és többoldalú nemzetközi kapcsolatainak rendjéről. Online: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A15U0029.BM&txtreferer=00000003.TXT>
- 5/2020. (XI. 13.) BM OKF utasítás a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról. Online: www.katasztrofavedelem.hu/application/uploads/documents/2020-11/73045.pdf
- A Bizottság (EU) 2018/142 végrehajtási határozata (2018. január 15.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 2014/762/EU végrehajtási határozat módosításáról. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32018D0142>
- A Bizottság (EU) 2020/414 végrehajtási határozata (2020. március 19.) az (EU) 2019/570 végrehajtási határozatnak az egészségügyi készletfelhalmozással összefüggő rescEU-képességek tekintetében való módosításáról. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32020D0414>
- A Tanács határozata (2001. október 23.) polgári védelmi segítségnyújtási beavatkozások terén a fokozott együttműködés előmozdítását segítő közösségi eljárás kialakításáról. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001D0792&from=EN>
- Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013 határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32013D1313>
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/420 határozata (2019. március 13.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2019:0771:FULL&from=EN>
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

United Nations (1992): Resolution 46/182. *Strengthening of the coordination of humanitarian emergency assistance of the United Nations*. Online: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/582/70/IMG/NR058270.pdf?OpenElement>

ABSTRACT

Examination of the International Relations of Hungarian Disaster Management and Its Development Opportunities

Gergely TAKÁCS

The international relations of the Hungarian disaster management are rather extensive: it has bilateral and regional treaties, it cooperates closely with the European Union through its EU Civil Protection Mechanism (UCPM), it follows the work of the UN International Search and Rescue Advisory Group (INSARAG) through the HUNOR and HUSZÁR certified rescue teams, and it is represented by experts and professional diplomats in NATO's largest non-military programme, the Resilience Committee (RC). Perceiving and mastering international environment not only contributes to the potentially most effective implementation of operations abroad, but also hold a diplomatic value and has the possibility of professional development. Persistent and practical international cooperation helps to promote a positive professional and general image of the country, as well as to learn about best practices. The author aims to present this system and its possibilities for improvement, and to highlight the complexity and importance of the subject.

Keywords: *disaster management, international relations, civil protection, UN, NATO*